

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ БУРЯТИЯ
ГБОУ «Республиканский бурятский национальный лицей-интернат № 1»

РАССМОТРЕНО

Руководитель МО
начальных классов

Цыренжапова Б.П.
Приказ № 1 от «30» августа
2023 г.

СОГЛАСОВАНО

Заместитель директора
по УВР

Цыбикова Д.Д.
Приказ № 1 от «30» августа
2023 г.

УТВЕРЖДЕНО

Директор

Шойнхонов Б.Б.
Приказ № от «30» августа
2023 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебный предмет «Түрэлхи хэлэн»

для учащихся 1-4 классов

г. Улан-Удэ 2023-2024 уч.г.

I. Тайлбари бэшэг

Мүнөө үедэ хургуулинуудай шэнэ шэглэлтэйгээр хүдэлжэ байһан үедэ, гол анхарал арюун сэдхэлтэй, зохёохы бэлигтэй хүниие хүмүүжүүлхэ орёо асуудал табигдана. Ниигүүлэхы сэдхэл, арюун бодол, зохёохы арга шадал хүмүүжүүлгын гол зэбсэгынь уран үгэ болоно. Үхибүүд бага наһанһаа түрэлхи хэлэнэйнгээ баялигтай илангаяа уран үгын удха шанартай танилсажа, бэеэ даагаад уран зохёолнуудые саг үргэлжэ уншаха дадалтай болоно.

Эхин хургуулиин урда бага наһанай хурагшадые уншуулжа хургаха гэхэн зорилго табигдана. Мүнөө, шэнэ хараа бодолнуудай дэлгэржэ байһан үедэ уншалгада хургалгын ябасые хоёр шэнжэлтэйгээр хараха шухала:

1. Уншалгада хургалга гурбан хэмжээгээр ябуулагдаха – уншалгын дадал бүрилдүүлгэ болон нарижуулга; уншалгада хургалга болон уран зохёолой текст хадуун абалга; бэеэ даагаад уншаха шадабари бүрилдүүлгэ;
2. Хурагшадта литературна мэдэсэ үгэжэ, бага наһанай хурагшадай литературна хүгжэлтэ хангаха.

Мүнөө үеын буряад эхин хургуулинуудта литературна уншалга хоёрдохи класһаа нэбтэрүүлэгдэнэ. Литературна унашалгын хэшээлнүүдтэ бага наһанай хурагшадай хэлэлгын дадал бүрилдүүлгэдэ гол анхаралаа хандуулха, тэдэнэй шухалань – уншалгын ажаябуулгын үедэ уншалгын дадал хүгжөөлгэ болоно. Эндэхээ уламжаланлитературна уншалгын гол зорилгонь – уран һайхан үгын хүсөөр хурагшын хүгжэлтэдэ нүлөөлхэ, урлалда дурлал түрүүлжэ, уран зохёолой һайхан орон руу үхибүүе шэглүүлхэ, хүн амитанай оюун дүй дүршэлдэ хамжуулха болоно.

Энэ гол зорилго хэшээл бүхэндэ бэелүүлжэ, удаадахи тодорхой зорилгонуудые шийдхэхэ шухала:

- Уншалгын дүршэл олгожо, хэлэлгын (шагнаха, хөөрэхэ) шадабаринуудые бүрилдүүлгэ.

- Уран зохёол дүурэн хадуун абажа, үйлэдэгшэ нюурнуудтань сэдхэлээ үбдэхөөрхандаха шадабари хүгжөөхэ.

- Хүүгэдэй поэтическэ дуулан шагналга, уран һайханда нарин хандалга хүгжөөхэ, жэнхэни буряад аянгата хэлэлгэ шагнажа хургаха.

- Олон ном цуншажа, оршон тойронхи байдалые, байгаалиие мэдэрэн анхаржа хургаха.

- Хэмжээгээрээ ехэ багашье, удхаараа хүнгэн хүндэшье зохёолнуудыг гүнзэгийгөөр ойлгохо дадал хүгжөөхэ.

- Сэдэбээрээ, жанраараа элдэб зохёолнуудыг уншуулжа, хурагшадай мэдэхэ юумэ үргэдхэжэ, тэдэнэй эстетическэ, танин мэдэлгын дүршэл үргэн болгохо.

- Бага наһанай хурагшадта зорюулагдаһан эрхим уран зохёолнуудтай болон эрдэмэй-танин мэдэлгын литературатай танилсуулха.

- Зохёолой хэлэн, удха дээрэнх хүдэлжэ, хүмүүнэй үнэ сэнтэй хараа бүрилдүүлхэ (формирование ценностных ориентиров личности).

- Эхин зүйлэй литературоведческэ болон хэлэлгын мэдэсэ бүрилдүүлхэ.

- Уран зохёол шэнжэлэлгэ хэхэ эхин шадабаринуудыг бүрилдүүлхэ.

- Олоһон мэдэсэнүүдээ, шадабаринуудаа, дадалнуудаа гүнзэгийрүүлэн нарижуулжа хургаха.

Литературна уншалгын хэшээлнүүдтэ һанал бодолоо дүүрэнээр хэлэхэ, урданай болон мүнөө үеын ажабайдалтай холбоотойгоор харуулха, үйлэдэгшэ нюурнуудай хэһэн үйлэ хэрэгүүдыг, абари зан, үйлын хүгжэлтыг зохёол сооһоо жэшээнүүдээр баримталха, бодомжолхо, согсолхо, уран гоёор хөөрэхэ, бэшэхэ дүршэл шадабаринуудыг хүгжөөхэ, нарижуулха зорилгонууд табигдаха.

Хоёрдохи класс дүүргэһэн хурагшадай уншалгын шадабари бээлүүлэгдэнхэй, тиимэһээ уншалгын дадал нарижуулха зорилго гурбадахи классай хурагшадай урда табигдана. Хурагшадыг ульгам уншалгада хургалга, уншаһанайнгаа удхыг сэдхэлээрээ зүбөөр ойлголго – литературна уншалгын хэшээлнүүдэй гол удхань болоно.

Уншалгын һайн дадал хурагшадай элдэб олон асуудалнуудта харюунуудыг өөрөө оложо шадаха, өөрыгөө саашань хүгжөөхэ замынь боложо үгэнэ. Зүб уншалгада хургаха аргууд гэхэдэ:

Зүбөөр уншалга болон зүб уншалгада хургаха аргууд:

1. Зүб уншалгада хургахын тула үдэр бүри уншалгын упражнении хэгдэхэ ёһотой.
2. Орфоэпическэ үгүүлбэрийн ажал ябуулха.
3. Словарна хүдэлмэри үнгэргэжэ үгэнүүдэй үгэнүүдэй удхыг ойлголго болоно.
4. Багшын жэшээтэ уншалга.
5. Аман соогоо уридшалан уншалга.
6. Хамтаараа уншалга.
7. Хурагшын уншалгада багшын болон нүхэдэйн хиналта.

Гүймгэ уншалга болон гүймгэ уншалгада хургаха аргууд:

1. Нурагшадай хэлэлгын аппаратадые хугжүүлхэ хүдэлмэри эмхидхэхэ. (Жороо үгүүлбэринүүдые хэрэглэхэ.)
2. Үгэнүүдые түргэн танижа абахые нурган дадхааха.
3. Мэдүүлэлнүүдые түргэн уншалгые дадхаан нургалга.
4. Үгэ соо нэгэ үзэг хэлгэлгэ: гэр-гар, заан-зуун г.м. Минии гэр дулаан. Минии гар дулаан г.м.
5. Дидактическа наада хэрэглэлгэ.
6. Хэшээлэй эхиндэ таба минута соо уншуулхада туһатай.
7. Элдэб драматизации.
8. Шүлэгүүдые сээжэлдэлгэ.

Ойлгон уншалга, ойлгон уншалгые бэлүүлхэ арганууд:

1. Текстын удхые элирүүлгэдэ бэлэдхэл боложо үгэдэг бэлэдхэлэй хөөрэлдөө эмхидхэхэ.
2. Словарна хүдэлмэри эмхидхэхэ.
3. Мэдүүлэлнүүдэй удхаар гү, али мэдүүлэл соохи юрын үгэнүүдээр удхыень элирүүлхэ.
4. Уншаһанаа хөөрөжэ үгэхэ шадабаритайгаар уншалга.

Литературна уншалгада нургахадаа хэрэглэхэ методүүд

Уран зохёолнуудые нурагшадай зүбөөр ойлгожо, бодомжолжо, хадуужа абалга литературна уншалгын дүршэл шадабаритай бололго хэрэглэгдэнэн методүүдһээ, аргануудһаа ехэ дулдыдадаг.

Тайлбарилан хөөрөжэ ойлгуулха метод уран зохёол уншалгын алишье шатада хэрэглэхэдэ тааруу. Тус метод хэрэглэжэ уран зохёолшын намтар, ажаябуулга, зохёохы зам, зохёолоё бии болоһон түүхэ үзэхэдэ, зохёолой текст тайлбарилхада, үйлэдэгшэ нюурнуудта характеристикэ үгэхэдэ туһатай.

Хэрбээ тайлбарилан хөөрөжэ ойлгуулха метод нурагшадые литературыын шэнэ темэнүүдтэй танилсуулжа үзүүлхэдэ, ойлгуулхада хэрэглэгдэдэг байхада, нурагшадай үзэжэ байһан, үзэнэн темээ хэр зэргэ ойлгожо, мэдэжэ байһые элирүүлхын тула , тэдэнэй хадуужа, ханажа абаха шадабариие, ухаан бодол, үгэ хэлэлгыеньхүгжөөхөөр хануулжа ойлгуулха метод (репродуктивный) хэрэглэгдэнэ. Тус методэй шухала түхэлнүүд гэхэдэ: уншаһан текстээрэ асуудалнуудта харюусалга, удхаарнь хөөрэлгэ, багахан текстнүүдые, жэшэнь, шүлэгүүдые сээжэлдэлгэ, үншаһан текстээ ханажа бэшэлгэ, асуудалнуудта харюу бэшэлгэ гэхэ мэтэ болоно.

Энэ методэй зорилго хадаа уншаһан текстынгээ удхые, үгэ хэлые, уран гоё онсо шэнжые нурагшад хэр зэргэ ойлгожо, мэдэжэ байһанаа сээжээршье хэлэхэдээ, текстдэнь дүтэрхыгөөршье хөөрэхэдөө, харуулха, элирүүлхэ гэнэн удхатай.

3-4 классуудай хурагшад уран зохёол шудалан үзэхэдөө, өөхэдөө зүб мүрөөр гол идейнэ удхыень ойлгожо уншаха, зураглагдаһан үйлэ ушарнуудые, үйлэдэгшэ нюурнуудай хэһэн хэрэгүүдые, уран аргын зүйлнүүдые сэгнэжэ, анализ хэжэ шадаха түрүүшын дадалнуудтай болгожо хургаха зорилго программын ёһоор багшын урда табигдана.

Иимэ дадал шадабари олгуулхада эвристическэ метод туһална. Тиихэдэ хурагшад ойлгоһоноо, мэдэһэнээ, бии байһан дүршэлөө хэрэглэн, багшын табигһан асуудалнуудта харюу бэлдэхэдээ, шэнэ мэдээнүүдые өөхэдөө бэдржэ олоно.

Шэнжэлүүлжэ ойлгуулха метод эвристическэ методтэ удхаараа дүтэрхы юм. Тус методэй ёһоор уран зохёолнуудые хурагшадта үзүүлжэ, зохёолоо бүхы дээрэнэ сэгнэжэ шадаха дүршэл шадабаритай болгожо, уран найханай шэнжэ тэдэнэй сэдхэл ухаандань нэбтэрүүлжэ хургаха гэһэн зорилгонууд бэелүүлэгдэнэ.

Тус метод эвристическэ методһээ юугээрээ илгаатайб? Шэнжэлүүлжэ ойлгуулха метод хэрэглэхэдээ, нэн түрүүн гол шухала асуудал (бүхэли проблемэ) табиха болоно.Энэ асуудалые зүбөөр шиидхэхын тула хурагшад өөхэдөө хэнэйшье туһаламжагүйгөөр харюу бэдржэ олохо уялгатай.

II. «Түрэлхи хэлэн» гэдэгн методическа хүсэд суглуулбари бага наһанай һурагшадай урда жэлнүүдтэ үзэһэн, уран зохёолнуудые дүүрэн хадуун абаха, сэдхэлээрээ уншаха, түрэлхи хэлэнэйнгээ баялигыг, илангаяа уран үгын удха шанар ойлгохо, бэеэ даагаад уран зохёолнуудые саг үргэлжэ уншаха дадалнуудыень нарижуулха гэдэгн гол зорилготой болоно.

«Түрэлхи хэлэн» номой тодорхой зорилгонууд гэхэдэ:

- бага наһанай һурагшадай литературна хүгжэлтэ дээшэлүүлхэ байдал тогтоолгын ажал үргэлжэлүүлхэ;

- уран зохёолнуудые дүүрэн хадуун абаха, эмоциональнаар хандаха шадабари хүгжөөлгыг үргэлжэлүүлхэ;

- уран зохёол сэдхэлээрээ мэдэрхэ, ойлгохо, зохёолой байгуулһан уран аргуудые таниха, тухайлан бодомжолхо зохёохы дадалнуудые хүгжөөлгэ үргэлжэлүүлхэ;

- хүүгэдэй поэтическэ дуулан шагналга, уран һайханда нарин хандалга, зохёолой хэлэн, удха дээрэнх хүдэлжэ, хүмүүнэй үнэ сэнтэй хараа бүрилдүүлгэ хүгжөөлгэ үргэдхэхэ;

- уран зохёолдо эдир уншагшын хандаса харуулжа һургаха;

- уран уншалгын дадал нарижуулга;

- хэмжээгээрээ ехэ багашье, удхаараа хүнгэн хүндэшье зохёолнуудые гүнзэгыгөөр ойлгохо дадал нарижуулха;

- сэдэбээрээ, жанраараа элдэб зохёолнуудые уншуулжа һурагшадай мэдэхэ юумэ үргэдхэжэ, тэдэнэй оюун-эстетическэ, познавательна дүршэл үргэн болголгын нарижуулха;

- бага наһанай һурагшадта зорюулагдаһан эрхим уран зохёолнуудтай болон научна-познавательна литературатай танилсуулга үргэлжэлүүлхэ;

- һурагшадай уншаха һонирхол, эрмэлзэл дээрэнх үндэһэлжэ, уншалгын шанар программын эрилтын ёһоор нарижуулха.

III. «Түрэлхи хэлэн» номой дотоо удхань

Уншаха номой дотоо удхань дээдэ хэмжээнэй элдэб жанрай уран зохёолнууд болоно. Тэдэнэй авторнууд гэбэл: буряад литературынын классигууд Х.Намсараев, Б.Абидуев, Б.Базарон, Ж.Тумунов, Н.Дамдинов, Ц-Д. Дамдинжапов, А.Жамбалон, Ж.Балданжапон, Ч.Цыдендамбаев, Ц.Номтоев, Ц-Д.Дондокова, Ц-Б.Бадмаев, Ч-Р.Намжилов, Д.Улзытуев, мүнөө үеын буряад литературынын уран зохёолшод М.Чойбонов, А.Доноев, Г.Дашабылов, Г.Чимитов, Г.Бадмаева, Ц-Д. Дондогой, Э.Манзаров, Э.Дугаров, г.м. болоно.

Һурагшадай буряад хэлээ үзэхэ эрмэлзэл, һонирхол эдэбхижүүлхэ, тэдэнэй ухаан бодол хүгжөөхэ зорилготойгоор дүрбэдэхи классай «Түрэлхи хэлэн» ном соо буряад арадай аман зохёолой абдарһаа онтохонууд,

таабаринууд, оньһон үгэнүүд оруулагдаһан мүн Россиин болон гадаада зүүн зүгэй арадуудай онтохонтой танилсана.

Һуралсалай методическа хүсэд суглуулбариин дотоо удхань янза бүриин зохёолнууд болоно. Түрэлхи һайхан хэлэн, түрэл Буряад орон, , Эхэ байгаали, байгаалия гамнаха, энэрхы дулаанаар хандаха тухай шүлэгүүд, расказууд оруулагданхай.

Буряад арадай эпос «Арадай баатар Гэсэр» гэхэн зохёол үзэлгэдэ онсо анхарал хандуулагданхай.

Эрхим хэмжээнэй уран зохёолнуудтай һурагшадые танилсуулжа, тэдэнэй литературна хүгжэлтэ ханган дээшэлүүлхын тула буряад литературын эхи табигшадай (Х. Намсараевай, Б. Абидуевай, Ч. Цыдендамбаевай, Ц. Номтоевой, Ж. Тумуновай) зохёолнуудһаа тон эхин һургуулиин хүүгэдэй һаһанай хэмжээндэ таараха, тэдэнэй һонирхол хангаха зохёолнууд шэлэгдэн оруулагдаа.

«Буряад уран зохёолой эхи табигшад», «Уран зохёолшод үхибүүдтэ» гэхэн һалбаринууд дүрбэдэхи классай һурагшадай уран зохёолшод, поэдүүд тухай мэдэсэ үргэдхэхэ, гүнзэгырүүлхэ гэхэн зорилготой.

Эрдэмтэ методистнарай (О.И. Никифорова, М.П. Воюшина г.м.) тэмдэглэһээр, бага һаһанай һурагшадай уран зохёол хадуун абасын онсоһоо дулдыдан, баснинуудые 9-10 һаһатай үхибүүд һайнаар уншаха дадалтай боложо, тэрэнэй онсо ойлгодог болоно гэжэ мэдээжэ, тиимэһээ Б.Базароной «Арсалдаан», Г. Чимитовэй «Баабгайн хүбүүн», «Үнэгэн Шоно хоёр», Э. Манзаровай «Үнэгэнэй һургуули», «Барилдааша» Баабгай» гэхэн баснинууд оруулагданхай.

Уран зохёолнуудые һурагшадаараа уншажа байхадаа асуудалнуудта онсо анхарал хандуулха, авторай өөрынгөө сэдхэлэй мэдэрэл харуулһан үгэнүүдые текст сооһоо олуулха, дахин дахин дабтан уншуулха шухала.

Һуралсалай жэл соо арба-арбан хоёр шүлэгүүдые сээжэлдэхэ болоно.

Дүрбэдэхи классай һурагшад һуралсалай жэлэй һүүлдэ минута соо 80 – 90 үгэ уншадаг болоһон байха.

V. Түрэлхи хэлээр ба уншалгаар 4-дэхи ангийн хурагшадай мэдэсэ, шадабари, дадал сэгнэхэ эрилтэ

4-дэхи уншалгын дадал хадаа «Түрэлхи хэлэн» соохи хурагшадай хэр зэргэ уншадаг болоһые ажаглалта дээрэхэ сэгнэгдэхэ ёһотой. Текст дээрэ хүдэлхэ шадабари хараадаа абан, программын эрилтын үндэхөөр табигдаһан хэмжээ баримталан, хурагшадай дүршэл сэгнэхэ.

«5» сэгнэлтэ хэрбээ:

а) 4-дэхи ангийн хурагшын удхын сохилто баримталан, сэглэлтын тэмдэг зүбөөр илган уншахадань; уншаһан текстын гол удха зүбөөр ойлгоод, хэлэжэ, хөөрөжэ шадаа хаань;

б) уншаһан текст хубинуудта хубаажэ шадаа хаань;

в) шүлэг сээжээр хэлэхэдээ, үгэнүүдээ зүбөөр, нэгэшье торонгүй, уран гоёор уншаһан байхадань табиха.

«4» сэгнэлтэ хэрбээ хурагшын:

а) уншахадаа, үгэнүүдтэ 2-3 алдуу гаргаа хаань, сэглэлтын тэмдэгэй хойно зогсолто хээгүй хаань;

б) сээжээр уншахадаа, үгэнүүдтэ 2-3 алдуу гаргаа хаань гү, али сэглэлтын тэмдэг хоолойгоороо илгаагүй хаань; уншаһан текстынгээ удха зүбөөр ойлгобошье, тэрэнээ тодо бэшээр найруулан хөөрөө хаань;

в) уншаһанаа хөөрөжэ үгэхэдөө, зарим нэгэ ушарта торолсожо, багшын туһаламжаар заһажэ хэлэхэн байхадань табиха.

«3» сэгнэлтэ хэрбээ хурагшын:

а) уншахадаа, үгэ хазагайруулжа, 4-5 алдуу гаргаа хаань, эли тодоор уншаагүй хаань;

б) уншаһан текстынгээ гол удха багшын туһаламжаар хэлэжэ шадаа хаань;

в) сээжээр уншахадаа, текст гүйсэд мэдэхэгүй, сэглэлтын тэмдэгүүдтэ зогсолто хээгүй хаань;

г) хэлэлгэ соогоо алдуу гаргахдаа (үгэ буру хэрэглэхэ, мэдүүлэл дутуу, үсөөн үгэтэй г.м.), уншаһан текстынгээ удаа дара алдаашье хаа, ннайруулан хэлэжэ шададаг байхадань табиха.

«2» сэгнэлтэ хэрбээ хурагшын:

а) үгэ бүхэниие таһалдангыар, сэглэлтын тэмдэгтэ зогсолто хэнгүй уншахада, 6-һаа үлүү алдуу гаргахадань;

б) сээжээр уншаха текстынгээ ехэнхи хубиие мэдэхэгүйдэ, үгэнүүдые хазаайруулжа, 6-һаа үлүү алдуу гаргахда;

в) уншаһан текстынгээ гол удха хөөрөжэ шадаагүй хаань;

г) текстын удхын удаа дара найруулан хэлэжэ шададаггүй, хэлэлгэдээ олон алдуу гаргахадань табиха.

Нуралсалай жэлдэ уншалгаар нурагшадай дадал четверть бүхэнэй һүүл багаар шалгагдажа байха.

Сэгнэлтэ болон уншаха текстын тоо

«5»	«4»	«3»	«2»
70-һаа дээшэ	60 -70	45 -60	45-һаа доошо

IV. Түрэлхи хэлээр жэшээтэ түсэб

№	Түрэлхи хэлээр үзэхэ программна материалай гол хубинуудай нэрэ	Болзор	Хэшээлэй зорилгонууд	Литературоведческэ болон хэлэлгын мэдэсэнүүд	Нурагшадай шадабари
1	Түрэлхи хэлэн, түрэхэн дайда				
1	Буряад хэлэмнай. М. Чойбонов Ямар хэлэн дэлхэйдэ аһан баян бэ Ц-Б. Бадмаев	1 1	«Буряад хэлэмнай» гэхэн шүлэгтэй танилсуулха, уранаар уншаха. Шүлэг уранаар уншажа хургаха, персонажай сэдхэлэй байдалай хүдэлхэн шалтагааниие оложо, удхыень элирүүлхэ	Тайлбарилан уншалгын метод. Уран зохёолой уран аргууд тухай мэдэсыень хүгжөөхэ	Буряад хэлээ шудалха, сэгнэхэ эрмэлзэлтэй болохо. Уранаар уншажа нураха
2	Байгал далай – манай баялиг	1	Нурагшадай үгын баялиг үргэдхэхэ, Байгал далайгаа гамнаха, аршалха мэдэрэлтэйгээр хүмүүжүүлхэ. Табиһан түсэбөөрөө хүдэлхэ	Тайлбарилан уншалгын метод. Познавательна текстын уран аргууд	Уранаар, зүбөөр уншаха. Алдарта Байгал тухайгаа мэдэсээ үргэдхэхэ, өөрын зохёохы ажал ябуулха
3	Буряад оромнай һайхан даа. Ш. Нимбуев	1	Шүлэгтэй танилсуулха, уранаар уншажа хургаха	Тайлбарилан уншалгын метод. Познавательна текстын уран аргууд	Уранаар, зүбөөр уншаха. Буряад орон тухайгаа мэдэсээ үргэдхэхэ, өөрын зохёохы ажал ябуулха
4	А. Жамбалон «Ой модоной аша туһа»	1	Уншаһан текстын гол удха ойлгожо, байгаалиин үзэгдэлнүүдые ажглаха	Зохёолой гол удха. Познавательна текстын уран	Уран гоёор уншаха. Үгтэһэн асуудалнуудта дүүрэн харюу

			дадал оложо хургаха, холбоо хэлэлгэ хүгжөөхэ	арганууд.	үгэхэ шадбаритай байха
5	Намарай хахасалга. И. Намсараев	1	Уншалан текстын гол удха ойлгожо, байгаалиин үзэгдэлнүүдые ажаглаха дадал оложо хургаха, холбоо хэлэлгэ хүгжөөхэ	Зохёолой гол удха. Познавательна текстын уран арганууд	Ойн барабанша тухай мэдэсээ үргэдхэн, электрон номоор түрэлэй шубуудые мэдэхэ болохо
	Хюруу.Д-Х. Цынгуйева Намар. Ц.Цырендоржиев	1	Шүлэгүүдтэй танилсуулха. Шүлэглэмэл зохёолнуудай онсо дээрэ хүдэлхэ	Зохёолой уран арганууд метафора, олицетворени. эпитет	
2	Арадай аман зохёолнууд (20)				
1	Арадай аман зохёолнууд	2	Арадай аман зохёол гэнэн ойлгосо үгэхэ; аман зохёолой жанрнуудай илгаануудтай танилсуулха, хурагшадай хэлэнэй өөсэ баяжуулха. Арадай аман зохёолдо һонирхол түрүүлхэ	Ажабайдалай онтохон. Онтохоной байгуулга. Онтохоной үгэнүүд	Аман зохёолой жанрнуудые мэдэхэ, гүйсэдхэхэ, сээжэ мэдэхэ, арадаингаа заншал сахиха, гүнзэгыгөөр шудалха эрмэлзлтэй бболохо
2	Ангуудай суглаан	1	«Амитадай суглаан» гэнэн онтохонтой танилсуулха. Дүүрэнэн удхатай хубинуудта хубаажа хургаха	Амитад тухай онтохон. Онтохоной байгуулга. Онтохоной уран арганууд. Персонажнууды е зураглаһан арганууд	Үйлэдэгшэ нюурнуудта характеристикэ үгэхэ. Түсэбэй ёһоор хөөрэхэ дадалтай болохо
3	Шадмар Шалхагар хоёр	1	Ажабайдалай онтохонтой танилсуулха, хэлэлгын нөөсэлгы баяжуулха. Удхыень ойлгон абажа, уран гоёр уншуулжа хургаха	Ажабайдалай онтохон. Онтохоной байгуулга. Онтохоной уран арганууд	Уран гоёр уншаха, үгтэһэн асуудалнуудта зүб харюу үгэжэ шадаха
4	Онтохоной үргэлжэлэл	1	Текст дүүрэнэн удхатай хубинуудта хубаажа хургаха	Ажабайдалай онтохон. Онтохоной байгуулга. Онтохоной уран арганууд	Онтохоной геройнуудта характеристикэ үгэхэ, ёрын һанал бодолоо дамжуулжа шадаха. Түсэбэй ёһоор хөөрэхэ дадалтай болохо
	Алтан Сэсэг	1	«Алтан Сэсэг » гэнэн	Ажабайдалай	Уранаар уншаха,

			онтохонтой танилсажа, удхыень ойлгон уранаар уншуулжа хургаха	онтохон. Онтохоной уран аргууд. Геройнуудай характеристикэ	үгтэһэн асуудалнуудта онтохоной үгэнүүдээр зүб харюу үгэжэ шадаха
	Алтан Сэсэг (үргэлжэлэл)	1	Тобшо хуряангы хөөрөөнэй түсэб табиюулжа хургаха	Ажабайдалай онтохон. Онтохоной уран аргууд. Геройнуудай характеристикэ	Хуряангы хөөрөөнэй түсэб табижа, хөөрэхэ дадалтай болохо
	Монгол ар/онтохон Эбтэй дүрбэн онтохон	1	Амитад тухай онтохонтой танилсуулха. Нурагшадай үгын нөөсэ элбэгжүүлхэ, уншалгада дурдал хүмүүжүүлхэ	Амитад тухай онтохон. Онтохоной байгуулга. Персонажнууды е зурагланан аргууд	Уран гоёор уншаха, үгтэһэн асуудалнуудта зүбөөр онтохоной үгэнүүдээр харюу үгэхэ
8	Энэдхэг ар/онтохон Һанаамгай туулай	1	Текст дүүрэхэн удхатай хубинуудта хубаажа хургаха	Амитад тухай онтохон. Онтохоной байгуулга. Персонажнууды е зурагланан аргууд	Онтохоной үйлэдэгшэ нюурнуудта характеристикэ үгэхэ. Үгтэһэн түсэбэй ёһоор хөөрөжэ шадаха дадалтай болохо
9	Немец ар/онтохон Гурбан аха дүүнэр	1	Ажабайдал тухай онтохонтой танилсуулха, удхыень ойлгон уранаар уншаха дадалтай болгохо. Нурагшадай хэлэнэй нөөсэлгые баяжуулха	Ажабайдалай онтохон. Онтохоной байгуулга. Онтохоной персонажнуудай юрэ бусын, жэгтэй һонин байлга	Уран гоёор уншаха, үгтэһэн асуудалнуудта зүбөөр харюусаха, онтохоной хэлэ адаглан, хэлэлгэдээ хэрэглэжэ шадаха
10	Онтохоной удхаар хөөрэлдөөн	1	Тобшо хуряангы хөөрөөнэй түсэб табиюулжа хургаха		Хуряангы хөөрөөнэй түсэб табижа, хөөрэхэ дадалтай болохо
16	Венгер ар/онтохон Сагаан морин	1	Монгол арадай онтохонтой танилсуулха. Тобшо хуряангы түсэб табиюулжа хургаха	Ажабайдалай онтохон. Онтохоной уран аргууд. Персонажнуудай характеристикэ	Үгтэһэн түсэбэй ёһоор хөөрэхэ
19	Онтохоной удхаар хөөрэлдөөн	1	Дүүрэхэн удхатай хубинуудта хубаажа хургаха		Үйлэдэгшэ нюурнуудта характеристикэ үгэхэ, түсэб табижа нэрэ

					hanaха
3	Литературна онтохонууд (10)				
22	Эрeэн гүрeөнэ эмeэллэгшэ. Б. Абидуев.	1	Литературна онтохонуудай онсо илгаае элирүүлхэ. Б. Абидуевай намтар болон зохёохы замтай танилсуулха. Нурагшадай аман хэлэлгэ хүгжөөхэ	Литературна онтохон тухай ойлгосо хэргээн дабталга. Персонажнууды е харуулхан аргууд. Авторай онтохоной персонажнуудай юрэ бусын, жэгтэй нонин байлга. Уран зохёолшын болон уран зураашын персонажнууды е зураглал	Уран гоёор сээжэ уншаха дадалтай болохо
	Эрeэн гүрeөнэ эмeэллэгшэ. Б. Абидуев.	1	Онтохоной 3-4 бүлэгүүдые уншаха, хүбүүдэй образ дээрэ хүдэлхэ, мэдэрэлэе дуунайнгаа аянгаар харуулжа, уншаха дадал олгохо	Аторай онтохоной персонажнуудай юрэ бусын жэгтэй нонин байлга	Онтохоной геройнуудта характеристикэ үгэхэ. Сэдьхэлэйнгэе мэдэрэл дуунайнгаа аянгаар харуулжа уншаха дадалтай болохо
	Эрeэн гүрeөнэ эмeэллэгшэ. Б. Абидуев.	2	Онтохоной 5-6 бүлэгүүдые уншаха, хуряангы хөөрөөнэй түсэб табюулжа нургаха	Аторай онтохоной персонажнуудай юрэ бусын жэгтэй нонин байлга	Үгтэһэн түсэбэй ёһоор хөөрэхэ дадалтай болохо
	Эрeэн гүрeөнэ эмeэллэгшэ. Б. Абидуев.	1	Уран зохёолшын онтохондо хэрэглэһэн уран аргууды оложо нургаха. Уран уншалгын шанар нарижуулха	Уран зохёолшын, уран зураашын персонажнууды е зураглал	Онтохон соо хэрэглэгдэһэн уран аргууды оложо шадаха. Үгтэһэн ауудалнуудта онтохоной үгэнүүдээр сээжэ гоёор хөөрэхэ
	Туламтай шоно. Б. Дашинимаев.	1	Б. Дашинимаевай намтар болон зохёохы замтайнь танилсуулха. Зохёолой	Литературна онтохон тухай ойлгосыень	Зүбөөр уранаар уншаха, асуудалнуудта

			удха нэрээрнь нэрээрнь тухайлха шадабари бүрилдүүлхэ. Уран уншалгын шанар нарижуулха	үргэдхэхэ. Д. Дашинамаевай намтар, зохёохы зам. Персонажнууды е харуулхан аргууд. Уран зохёолшын болон уран зураашын персонажнууды е зураглал	онтохоной үгэнүүдээр харюусажа шадаха
	Туламтай шоно. Б.Дашинамаев.	1	Текст дүүрэн удхатай хубинуудта хубааж хургаха. Түсэб табижа хөөрэхэ дадалтай болгохо	Амитад тухай онтохон. Онтохоной байгуулга. Онтохоной үгэнүүд	Үйлэдэгшэ нюурнуудта характеристикэ үгэхэ. Онтохоной зурагаар хөөрөжэ шадаха аргатай болохо. Түсэбэй ёһоор хөөрөжэ шадаха
	Зоригтой хоёр. Ц.Номтоев.	1	Ц. Номтовой намтар, зохёохы замтайнь болон зохёолтойнь танилсуулха. Нурагшадай хэлэлгын нөөсэлгэ баяжуулха, Уншалгын шанар нарижуулха	Амитад тухай онтохон. Онтохоной байгуулга. Онтохоной үгэнүүд	Уранаар уншаха дадалтай болохо, үгтэһэн асуудалнуудта онтохоной үгэнүүдээр харюу үгэхэ
	Зоригтой хоёр. Ц.Номтоев.	1	Онтохоной удхаар хөөрэлдөө ябуулжа, дүүрэн удхатай хубинуудта хубааж хургаха	Онтохоной байгуулга. Онтохоной уран аргууд. Авторай персонажнуудай юрэ бусын, жэгтэй һонин байлга.	Хубинуудта нэрэ ханажа, түсэбэй ёһоор хөөрэхэ дадалтай болохо
	Темээр тобшолол.	1	Нурагшадай онтохоной удха хэр зэргэ ойлгоһые шалгаха, онтохоной удхаар асуудал зохёолгожо хургаха	Онтохоной байгуулга. Онтохоной уран аргууд. Авторай персонажнуудай юрэ бусын, жэгтэй һонин байлга.	Зураг хаража хөөрэхэ, онтохоной удхаар асуудалнууды е өһэдөө зохёохо, уран гоёор уншаха дадалтай болохо
4	Уран шүлэгэй долгин дээрэ (11)				
	Үбэл. Ч-Р. Намжилов	1	Ч-Р. Намжиловай Б. Гармажаповай	Шүлэгэй гол идея элирүүлгэ,	Шүлэг уран гоёор уншаха.Шүлэг

	Түрүүшын саһан. Б.Гармажапов.		шүлэгүүдтэй танилсуулха. Уран зохёолшын шүлэгтэ хэрэглэһэн уран аргуудые оложо һургаха. Хараһан, ажаглаһанаа сасуулха, уран үгөөр хэлэгдэһэн зэргэсүүлгэнүүдтэй танилсуулха. Уран уншалгын шанар нарижуулха	зэргэсүүлгэ. Уран зохёолшоной болон уран зураашын бүтээһэн ажабайдалай зурагууд. Уран зохёолшоной болон уран зураашын уран аргуудые хэрэглэлгэ тухай дэбжүүлгэ хүгжөөлгэ	сооһоо уран аргуудые оложо шадаха, үгтэһэ асуудалнуудта шүлэгтэй үгэнүүдээр дамжуулха шадаха
	Ёлко. Г. Чимитов	1	Г. Чимитовай «Ёлко» гэһэн шүлэгтэй танилсуулха, уран аргуудые оложо һургаха. Хүүгэдэй поэтическэ дуулан шагналга, уран үгын һайханда наринаар хандалгыг үргэлжэлүүлхэ	Зохёол соо хэрэглэгдэһэн уран аргууд	Һурагшад поэтическэ дуулан шагнажа һураха, уран үгын һайханиие мэдэрхэ ба уранаар уншажа һураха
	Соохорхон инзаган. Ц. Шагжин	3			
	Саһаханууд. Г.Чимитов.	1	Г. Чимитовай шүлэгтэй танилсуулха. Уран зохёолшын шүлэгтэ хэрэглэһэн уран аргуудые оложо һургаха. Хараһан, ажаглаһанаа сасуулха, уран үгөөр хэлэгдэһэн зэргэсүүлгэнүүдтэй танилсуулха. Уран уншалгын шанар нарижуулха	Г. Чимитовай намтар, зохёохы зам дабтаха, мэдэсэ шалгаха. Лирическэ шүлэг. Зохёол соо хэрэглэгдэһэн уран аргууд. Шүлэгтэй эмоциональна тональность	Шүлэг уран гоёор сээжэ уншаха. Уран зураашын, зохёолшын сэдхэлэй мэдэрэлыг зэргэсүүлэн адаглаха, сасуулжа, тайлбарилхжа үгэхэ. Хоолойнгоо аянгаар өөрынгөө мэдэрэл дамжуулжа шадаха
	Жабар-Үбгэн. Г.Чимитов.	1	Г. Чимитовай «Жабар-Үбгэн» гэһэн шүлэгтэй танилсуулха, уран аргуудые оложо һургаха. Хүүгэдэй поэтическэ дуулан шагналга, уран үгын һайханда наринаар хандалгыг үргэлжэлүүлхэ	Эпическэ шүлэг. Өөрын һанамжа	Шүлэг уран гоёор уншаха. Шүлэг сооһоо уран аргуудые оложо шадаха, үгтэһэ асуудалнуудта шүлэгтэй үгэнүүдээр дамжуулха шадаха

	Арадай баатар Гэсэр				
	Тэнгэришүүлэй хоорондохи дайн	1	«Арадай баатар Гэсэр» гэнэн үльгэртэй танилсалга. Эпос, үльгэр, үльгэршэн г.м. ойлгосонууд дээрэ хүдэлмэри үнгэргэхэ. Уран уншалгын, гүйнгэ уншалгын дадалнууды нарижуулха	Уран зохёолой уран аргууд Иллюстрациин анализ	Уран уншалга. Тус бүлэгэй асуудалнуудта үльгэрэй үгэнүүдээр харюу үгэхэ
	Баатарай газар дээрэ түрэлгэ	2	«Баатарай газар дээрэ түрэлгэ» гэнэн бүлэгтэй танилсуулха. Уран уншалгын, гүйнгэ уншалгын дадалнууды нарижуулха. Бүлэг хөөрүүлжэ, аман хэлэлгэ, анхарал, аман хэлэлгэ хүгжөөхэ	Уран зохёолой уран аргууд. Уран үгэнүүд	Дүүрэхэн удхатай хубинуудта хубаажэ шадаха, хубинуудта нэрэ ханажа , тобшохоноор хөөрэхэ
	Нюхата-Нюургай гэжэ нэрэ хүбүүндэ үгтэбэ.	2	Үльгэрэй шэнэ бүлэгтэй нурагшадые танилсуулха. Нурагшадай аман хэлэлгэ хүгжөөлгэ. Арадай эпостэ дурлал түрүүлхэ	Уран зохёолой уран аргууд	Уран гоёор уншаха. Зохёолой удхаар өөхэдөө асуудалнууды зохёожо нураха
	Баатар бээ бээлжэ, Гэсэр боложо тодорбо	1	Үльгэрэй удаадахи шэнэ бүлэгтэй танилсуулха; бээ бээдээ хүндэтэйгөөр хандажа нурахаар, түрэхэн дайдадаа дуратайгаар хүмүүжүүлхэ	Үльгэрэй уран аргууд. Уран үгэнүүд. Персонажнууды е дүрсэлэн харуулхан аргууд. Зэргэсүүлэлгэ	Уран хайханаар уншаха ба асуудалнуудта үльгэрэй үгэнүүдээр дүүрэн харюу үгэжэ шадаха
	Гэсэрэй гурбадахи һамган-Алма-Мэргэн хатан	1	«Алма-Мэргэн хатан» гэнэн бүлэгтэйн танилсуулха. Уран хайхан үгын хүсөөр, үхибүүдэй хүгжэлтэдэ нүлөөлжэ, уран зохёолой хайхан орон руу шэглүүлхэ	Персонажнууды е харуулхан уран аргууд	Хамтаараа зохёолой удхаар түсэб табижа, хөөрөжэ шадаха болохо
	Сагаалган				
	Буряад Сагаалганай тобшохон түүхэ	1	Үхибүүдэй Сагаалган тухай мэдэсыень үргэдхэхэ.	Познавательна зохёол. Ажабайд алай үйлэ-ябаса болон тэрэниие уран зохёол соо зураглан харуулга	Сагаалганай ёно заншалнууды мэдэхэ болохо

	Сагаа нарын мэндэ амар! Ц.Батожаров.	1		Шүлэгэй эмоциональна тоналность. Уран аргууд	
	Харгымнай эхин. Г-Д. Дамбаев	1	Зохёолой гол удхыень тайлбарилан хөөрэлдэхэ Уншалгын шанар нарижуулха, нурагшадай хэлэнэй нөөсэлгэ элбэгжүүлхэ. Асуудалнуудта зуб харюу үгэжэ нургаха	Ажа байдалай үйлэ-ябаса болон тэрэниие уран зохёол соо зураглан харуулга	Зохёолой удхаар асуудалнуудые бэе бээдээ табиха, зүбөөр харюусажа нураха
	Харгымнай эхин. Г-Д. Дамбаев	1	Дүүрэнэн удхатай хубинуудта хубаажэ нургаха. Зохёол түүбэрилэн тобшоор хүүрэнэ шадаха дадалтай болгохо	Ажа байдалай үйлэ-ябаса болон тэрэниие уран зохёол соо зураглан харуулга	Хубинуудта нэрэ ханаха, зурагаар хөөрэнэ нураха. Иллюстрациин анализ. Зохёолой удха дамжуулга
	Уран шүлэгэй долгин дээрэ				
	Хабар. Д.Улзытуев.	1	Д. Улзытуевай намтар болон зохёохы замтай танилсуулха. «Хабар» гэнэн шүлэгэй удха тайлбарилан, уран гоёор уншуулжа нургаха	Д. Улзытуевай тобшо намтар болон зохёохы зам. Уран шүлэгэй эмоциональна тоналность	Авторай нүдөөрөө харанан, сэдхэлээрээ мэдэрэн байгаалиин байдал тухай таажэ, өөрынгөө ханал бодол дамжуулжа шадаха. Уран гоёор сээжэ хөөрэлгэ
	Хабар. Н.Дамдинов.		Н. Дамдиновай намтар болон зохёохы замтай танилсуулха. Шүлэгэй удха дээрэ хүдэлхэ; жэнхэни буряад аянгата хэлэлгээ шагнуулжа нургаха	Н. Дамдиновай тобшо намтар болон зохёохы зам. Лирческэ шүлэг. Зохёол соо хэрэглэгдэнэн уран арга. Шүлэгэй эмоциональна тоналность	Шүлэгэй удхаар зураг зуража, аман үгөөр хөөрэнэ

	Хабарай амисхал. Б. Санжин	1	Зохёол соохи хабарай түрүүшын шэнжэнүүдтэй нурагшадые танилсуулха,	Хэрэглэгдэнэн уран аргуудые олохо	Шүлэгэй удхаар зураг зуража, аман үгөөр хөөрэнэ
	Ашата эжы. Н. Цынгув	1	Зохёолой удха гүнзэгыгөөр ойлгохо дадал хүгжөөхэ, удха	Авторай «харасаар» ойлгожо,	Шүлэг уран гоёор уншаха. Шүлэг сооноо уран

			дээрэнх хүдэлхэ, уранаар уншажа үургаха	тэрэниие өөрынгөө «харасатай» зэргэсүүлхэ дадал	аргануудые оложо шадаха, үгтэһэ асуудалнуудта шүлэгэй үгэнүүдээр дамжуулха шадаха
Эжыдээ бэлэг. Г. Чимитов Эжы. Ц. Бабуева	1	Уран шүлэгүүдые сэдхэл зүрхөөрөө дүтэхэнөөр хадуун абалгада нүлөө үзүүлхэ. Уран уншалгын шанар нарижуулха	Г.Чимитовай тобшо намтар болон зохёохы зам дабтан ханаха. Шүлэгэй эмоциональна тоналность	Шүлэг уран гоёор уншаха.Шүлэг сооһоо уран аргануудые оложо шадаха, үгтэһэ асуудалнуудта шүлэгэй үгэнүүдээр дамжуулха шадаха	
Уран зохёолшод үхибүүдтэ					
Баабгайн хүбүүн. Г. Чимитов	1	Г. Чимитовэй «Баабгайн хүбүүн» гэһэн баснитай танилсуулха. Удзыень ойлгожо, уранаар уншаха дадал олгохо	Басниин далда удхыень ойлгуулга. Зохёолой уран арганууд	Басниин удхада оньһон үгэнүүдые тааруулан удхыень тайлбарилха	
Үнэгэн Шоно хоёр. Г.Чимитов	1	Уран гоёор зураглан харуулһан геройнууд тухай нурагшадта ойлгуулха. Нурагшадтай хэлэнэй нөөсэлгэ элбэгжүүлхэ, уран найханиие мэдэржэ хэрэглэгдэһэн үгэнүүдые таниха, олохо болгохо. Найн мууе илгаруулжа, үнэн сэхээр ябахые хүмүүжүүлхэ	Басниин далда удхыень тайлбарилга. Зохёолой уран арганууд		
Залхуу Шагдар Ц-Б. Бадмаев.	1	Зохёолой удха автарай «харасаар» ойлгожо, тэрэниие өөрын «харасатай» зэргэсүүлхэ. Уншалгын шадабари нарижуулха	Ц-Б. Бадмаевай тобшо намтар болон зохёохы зам дабтаха.	Уран уншалга. Асуудалнуудта дүүрэн харюу үгэхэ	
Гэмтэй бэшэб. Г. Бадмаева.	1	Уран зохёол гүнзэгыгөөр ойлгохо дадал хүгжөөхэ. Зохёолой удхыень тайлбарилха, хүмүүнэй үнэ сэнтэй хараа бодолыень тухайлан ойлгуулха, бүрилдүүлхэ. Уншалгын шанар нарижуулха	Г. Бадмаевагай тобшо намтар болон зохёохы зам дабтаха, ханаха. Зохёолой уран арганууд. Уран үгэнүүд. Персонажнууд ай характеристикэ	Уран уншалга. Түсэбэй ёһоор хөөрэхэ	
Гэмтэй бэшэб.	1	Текст дүүрэхэн удхатай		Уранаар нуур	

	Г. Бадмаева.		хубинуудта хубааж, нэрэ hanaха		нюураар уншалга. Зохёолой геройнуудта характеристикэ үгэхэ
	Найрхуу бороо (басни)	1	Шэнэ баснитай танилсуулха. Басни ямар хургаал үгэнэб гэнэн асуудал шийдхэхэ, далда удхыень тайлбарилжа шадаха дадал олгохо. Нюур нюураар уранаар уншаха шадабаритай болгохо	И. Крыловой тобшо намтар болон зохёохы зам. Басниин уран аргууд. Авторай позиции. Зэргэсүүлэлгэ	Геройнуудта характеристикэ үгэхэ, өөрынгөө hanамжа дуунайнгаа аянгаар харуулжа шадаха
	Модохонууд (онт.)	1	Зохёолой нэрэ, хэшээлэй сэдэб болон зорилгонууды тодорхойлхо	Зэргэсүүлэлгэ, тобшохон найруулга	Уран уншалга. Зохёолой геройдо өөрын hanамжа бодолнуудтаяа хубаалдажа шадаха
	Табан патроной тангариг нюуса. Ч. Цыдендамбаев	4	Зохёолтой танилсуулха. Нурагшатай хэлэнэй нөөсэ баяжуулха. Уран зохёолдо honирхол түрүүлхэ, түргэн уншалгын дадал хүгжөөхэ .Уран найхан гүймгэ уншалга дээрэ хүдэлхэ, ойлгон уншалга шалгаха	Зохёол соохи ушар шалтагааниие, хоорондохы харилсаань бодомжолон мэдэхэ арга	Уран уншалга. Зохёолой геройдо өөрын hanамжа бодолнуудтаяа хубаалдажа шадаха
	Сэсэгтэ зун				
	Наран ба хүүгэд. Ц. Цыремпилов Наранай туяа. Б. Абидуев	1	Шүлэгтэй танилсуулха, удха дээрэнх хүдэлхэ, байгаалидаа гамтайгаар хандаха дурлал түрүүлхэ	Уран аргууд, зэргэсүүлэлгэ, аман хэлэлгэ	Уранаар уншалга
	Улаалзай. Б. Базарон	1	Шүлэгтэй танилсуулха, удха дээрэнх хүдэлхэ, байгаалидаа гамтайгаар хандаха дурлал түрүүлхэ	Уран аргууд, зэргэсүүлэлгэ, аман хэлэлгэ	Уран уншалгын дадал
	Сэсэгүүдэй дүхэриг Г. Дашабылов	2	Зохёолой удхыень тайлбарилан, мэдэсээ улам үргэдхэхэ. Уран уншалгын дадалнууды бэхижүүлхэ	Авторай «харасаар» ойлгожо, тэрэниие өөрынгөө «харасатай» зэргэсүүлхэ дадал	Найруулан хөөрэлгэ

Түрэлхи хэлээр жэшээтэ түсэб

№	Түрэлхи хэлээр үзэхэ программна материалдай гол хубинуудай нэрэ	Саг	Болзор
Түрэл хэлэн, түрэнэн дайда			
	Буряад хэлэмнай. М. Чойбонов	1	05. 09.
	Ямар хэлэн дэлхэйдэ аһан баян бэ? Ц-Б. Бадмаев	1	07. 09.
	Буряад оромнай найхан даа. Ш. Нимбуев	1	12. 09.
	Байгал далай – манай баялиг	1	14. 09.
Хэшэгээр баян намар			
	Ой модоной аша туһа. А. Жамбалон	1	19. 09.
	Намарай хахасалга. И. Намсараев	1	21. 09.
	Хюруу. Д-Х. Цынгуюева Нпмар. Ц. Цырендоржиев	1	26. 09.
Арадай аман зохёол			
	Таабаринууд. Гурбалжан, дүрбэлжэн таабаринууд	1	28. 09.
	Онһон үгэнүүд	1	03. 10.
	Арадай онтохонууд. Буряад арадай онтохонууд Ангуудай суглаан	1	05. 10.
	Шадамар Шалхагар хоёр	2	10, 12. 10.
	Алтан Сэсэг	2	17, 19. 10.
	Зүүн зүгэй арадуудай онтохонууд. Эбтэй дүрбэн амитан	1	24. 10.
	Һанаамгай туулай	1	26. 10.
	Европын арадуудай онтохонууд. Сагаан морин	2	07, 09. 11.
	Гурбан аха дүүнэр	2	14, 16. 11.
Литературна онтохонууд			
	Эрөөн гүрөөһэ эмээллэгшэ. Б. Абидуев	5	21. 11.
	Гурбан нүхэд	1	23. 11.
	Баатар хүсэтэй барбагар үбгэн	1	28. 11.
	Барбагар үбгэнэй шэди хүсэн	1	30. 11.
	Үбгэн хүбүүн хоёрой тэмсээн	1	05. 12.
	Туламтай шоно. Д. Дашинамаев	3	07. 12.

	Хүдөөгэй хүхэ шоно	1	12. 12.
	Үбгэн шара үнэгэн	1	14. 12.
	Зоригтой хоёр. Ц. Номтоев	2	19, 21. 12
Үбгэн буурал үбэлнай			
	Үбэл. Ч-Р. Намжилов Түрүүшын сахан. Б. Гармажапов	1	26. 12.
	Ёлко. Г. Чимитов	1	28. 12.
	Соохорхон инзаган. Ц. Шагжин	2	09, 11. 01.
	Саханууд. Г. Чимитов.	1	16. 01.
	Жабар-Үбгэн. Г. Чимитов.	1	18. 01.
Арадай баатар Гэсэр			
	Тэнгэришүүлэй хоорондох дайн	1	23. 01.
	Баатарай газар дээрэ түрэлгэ	2	25, 30. 01.
	Нюната-Нюургай гэжэ нэрэ хүбүүндэ үгтэбэ.	2	01, 06. 02.
	Баатар бээ бээлжэ, Гэсэр боложо тодорбо	2	08, 13. 02.
	Гэсэрэй гурбадахи намган-Алма- Мэргэн хатан	1	15. 02..
Сагаалган			
	Буряад Сагаалганай тобшонон түүхэ	1	20. 02.
	Сагаа харын мэндэ амар! Ц. Батожапов.	1	22. 02.
	Харгымнай эхин. Г-Д. Дамбаев	2	27, 29. 02.
	Хабар. Н. Дамдинов.	1	05. 03.
	Хабарай амисхал. Б. Санжин	1	07. 03.
	Ашата эжы. Н. Цынгув	1	12. 03.
	Эжыдээ бэлэг. Г. Чимитов.	1	14. 03.
Уран зохёолшод үхибүүдтэ			
	Баабгайн хүбүүн. (басни) Г. Чимитов	1	19. 03.
	Үнэгэн Шоно хоёр. Г. Чимитов	1	21. 03.
	Залхуу Шагдар Ц-Б. Бадмаев.	1	02. 04.
	Гэмтэй бэшэб. Г. Бадмаева	2	04, 09. 04.
	Һайрхуу бороо (басни)	1	11. 04.
	Модохонууд (онтохон)	1	16. 04.
	Табан патроной тангариг нюуса. Ч. Цыдендамбаев	4	18, 23, 25, 30. 04.
Сэсэгтэ зун			
	Наран ба хүүгэд. Ц. Цыремпилов Наранай туяа. Б. Абидуев	1	02. 05.
	Улаалзай. Б. Базарон	1	07. 05
	Сэсэгүүдэй дүхэриг	2	14, 16. 05.

	Г. Дашабылов		
	Һайнай үзэглэл. Э. Дугаров	1	21. 05.
	Уншалгын дадал, шадабари, зохёохы ажаябуулга	1	23. 05.